

Weven met planten bij Roos van Hijken

Een kleurrijk najaarstapijt

Tuinieren is mindfulness, vinden Luc en Petra ter Beek, de eigenaren van de schitterende Roos van Hijken-tuinen. De najaarsborders in deze gigantische tuin zijn een spektakel om te zien. Petra: "Het is ook net als met het weven van een tapijt; je kunt rustig allerlei planten en kleuren door elkaar weven, zolang je maar balans houdt."

DOOR KRISTEL ENGELEN FOTOGRAFIE HANS CLAUZING

Nog een belangrijke eenjarige die Luc en Petra zelf zaaien, is het afrikaantje (*Tagetes*). In de moestuin houden ze de luizen op afstand. "Het zijn niet die vreselijke stijve plantjes van vroeger maar er zijn tegenwoordig hele mooie soorten verkrijgbaar."

Paspoort

NAAM: Roos van Hijken
SOORT TUIN: landschap-
pelijke tuin
WAAR: Hijken (DR)
GROOTTE: 7.000 m²
GRONDSOORT: zandgrond
LIGGING: net buiten de bebouwde
kom naast het Hijkermeer, midden
in het Drentse landschap
SPECIALITEITEN: veel soorten vaste
planten, dahlia's, grassen, rozen en
eenjarigen
BLIJZONDER: het landschap wordt
meegenomen in de tuin

In de cirkel in het gazon bloeit kattenkruid (*Nepeta* 'Six Hills Giant') voor de tweede keer, evenals de rode lupine. Op de voorgrond bloeit zonnekruid (*Helianthus* 'Baudirektor Linne'), prachtriet (*Miscanthus sinensis* 'Sioux') en vetkruid (*Sedum* 'Matrona').

Met de najaarszon in onze rug is het prettig vertoeven in de tuinen Roos van Hijken. Meterslange borders zijn uitgedost met een vrolijke mix van kleuren. De eigenaren van deze tuin schuwen kleuren duidelijk niet: waar veel mensen oranje en gele bloemen vermijden, vormen het hier de subtiële zonnestraaltjes. En het werkt. Je krijgt er een instant energieboost van. Vaste planten, rozen, heesters en eenjarigen, waaronder ook veel dahlia's, wisselen elkaar steeds af in de borders. De aren van siergrassen weven door de beplanting en vangen de glinstering van het lage zonlicht. Een warm najaar is hier een feit.

Alles op thema

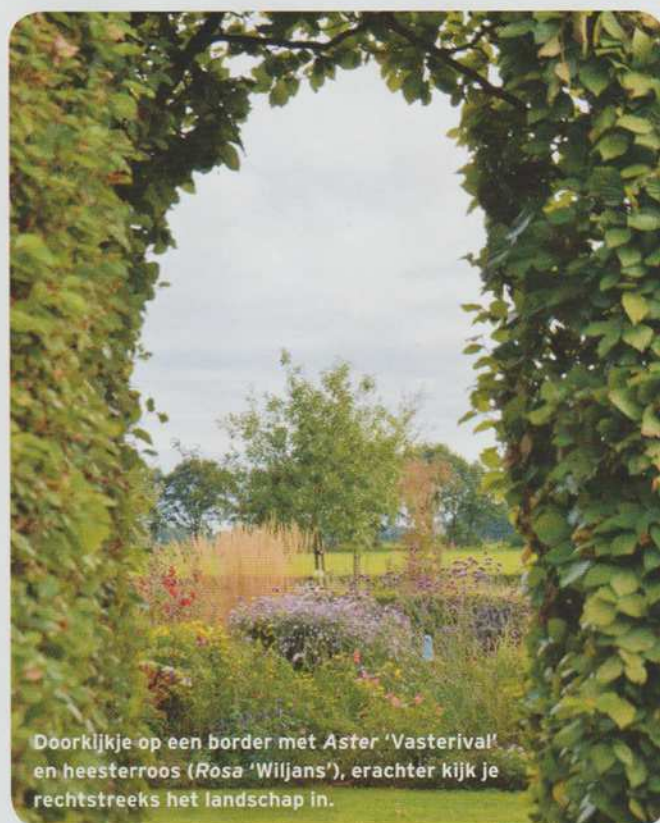
Tijdens een wandeling door deze tuin word je regelmatig verrast door zitjes en hoekjes die niet direct zichtbaar zijn. Steeds kom je in een andere sfeer terecht. Het begint al in de voortuin, waar de verschillende perken of eilandborders steeds een ander thema hebben, zoals mediterraan en prairie. Via een zitkuil die aan de jaren zeventig refereert, komen we uit bij de Franse tuin

met twee vijvertjes en veel *Hortensia* 'Annabelle'. Het tuintje is niet heel groot, maar zet wel een klein, apart sfeertje neer. Onder de eiken verderop is een schaduw-tuin gecreëerd met bladplanten zoals *Hosta* en *Rodgersia*. De meeste bloeiende planten zijn al uitgebloeid. Vanzelfsprekend eigenlijk, aangezien ze al in bloei komen voordat het blad aan de bomen verschijnt. In de rustgevende rakutuin (raku is Japans aardewerk, red.) kun je op een bankje tussen de grassen en esdoorns de Japanse sfeer op je laten inwerken. En dan is er nog de Engelse tuin met zijn spectaculaire, dertig meter lange, landschappelijke borders. Opvallend genoeg is geen enkele border op kleur ingericht. Eigenaresse Petra: "Toen we met de aanleg begonnen, hadden mijn vriendinnen hun borders allemaal netjes op kleur ingericht. Niets voor mij, ik ben een heftig persoon. Toen ik in 2000 naar Engeland ging om tuinen te bezoeken, zag ik dat het ook anders kon. Namelijk door gewoon door elkaar te laten groeien en alle kleuren door elkaar te weven. Dat is pas kicken."

Weven met planten

Waar op veel plekken de vaste planten al zijn uitgebloeid, is de herfsttuin behoorlijk overtuigend. De bloei in de borders is uitbundiger dan ooit. Alsof de tijd in de zomer is stil blijven staan. De kracht zit 'm vooral in het rijke assortiment aan najaarsbloeiers, waaronder veel vaste planten zoals zonnekruid, duizendknoop, herfstanemonen en asters. Van die laatste staan verschillende soorten in de tuin. Petra: "Asters hebben zulke mooie, grote, sprekende bloemen die ook nog eens heel lang aan de plant blijven. Veel mensen denken bij asters aan de herfst, maar wanneer je voor de juiste exemplaren kiest, heb je al bloei vanaf eind juli. Ik noem maar een *Aster thomsonii* en de *Aster 'Twilight'*." De vaste planten in de border worden aangevuld met siergrassen, dahlia's en eenjarigen. Die laatste kweekte Petra en Luc in het voorjaar zelf op uit zaad, zo'n vijftig verschillende soorten in totaal. Petra: "Het voordeel van eenjarigen is dat ze doorbloeien tot de eerste vorst en dat je er gemakkelijk de kale plekken, die halverwege het seizoen in de

Doorkijkje op een border met *Aster 'Vasterival'* en heesterroos (*Rosa 'Wiljans'*), erachter kijkt je rechtstreeks het landschap in.

Bezoek Roos van Hijken

Tijdens de herfsttuinenmarathon op 1 en 2 oktober kun je onder meer een bezoek brengen aan Roos van Hijken. Buiten deze datum om is de tuin op afspraak te bezoeken voor groepen. Meer informatie: **Roos van Hijken**, Meerweg 9, 9415 TC Hijken, www.hettuinpadop.nl en www.roosvanhijken.nl

De bloemen van duivelswandelstok (*Aralia californica*) zijn als kant, hier gepakt door het ochtendlicht. Ook uitgebloeid zijn ze mooi tot aan de eerste vorst, daarna zijn ze meteen weg.

Nepeta kubanica op de voorgrond bewijst dat uitgebloeide bloemen ook mooi kunnen zijn. Volgens Luc behoort deze tot een van de beste soorten kattenkruid. Verder: duizendknoop (*Persicaria polymorpha*), geitenbaard (*Aruncus aethusifolius 'Horatio'*) en zilverkaars (*Actaea simplex 'Brunette'*).

Struisriet (*Calamagrostis x acutiflora* 'Karl Foerster') met uitgebloeide kantbloem (*Ammi visnaga*), zilverkaars (*Actaea simplex* 'Brunette') en duizendknoop (*Persicaria amplexicaulis* 'Rosea')

Voor een goede doorbloei knipt Petra de bloemen uit *Dahlia* 'Ella Britton', die de moestuin begrenzen.

De boomgaard met paden door ruige stukken.

Prachtriet (*Miscanthus sinensis* 'Kleine Silberspinne') met zonnehoed (*Rudbeckia subtomentosa* 'Henry Eilers').

Zelf eenjarigen zaaien

Aangestoken door Petra's enthousiasme? Al vanaf februari, op het moment dat er in de tuin nog weinig te doen is, kun je binnenshuis beginnen met het voorzaaien van eenjarigen. Bestel nu alvast een zaadcatalogus en de voorpret kan beginnen. Aan de hand van foto's kun je de mooiste soorten uitzoeken. Petra houdt van kleur en zaait elk jaar stevast kattensnor (*Cleome spinosa*), ruige rudbeckia (*Rudbeckia hirta*), cosmea (*Cosmos bipinnatus*), Zinnia, *Leonotis*, leeuwenbek (*Antirrhinum*), tabakspant (*Nicotiana mutabilis*) en de eenjarige soorten *Salvia* en *Hibiscus*.

border vallen, mee kunt opvullen. Bovendien vind ik dat bepaalde soorten echt wat toevoegen aan het assortiment vaste planten. Zo zijn *Rudbeckia hirta* en *Leonotis* twee planten die niet mogen ontbreken in de najaarsborder. Ze hebben zulke lekkere vurige kleuren die alle andere kleuren versterken. Bij grijs en miezerig weer, zorgen dit soort planten voor dat zonnetje in je tuin. Wees vooral niet bang om kleur te bekennen. Tijdens een weefcursus die ik vroeger eens volgde, leerde ik dat je rustig alle kleuren door elkaar kunt gebruiken. We kregen de opdracht om allerlei 'smerige' kleuren bij elkaar te zoeken en te combineren in één tapijt. En wat denk je? Het resultaat was heel mooi. Zo is het in de tuin ook; je kunt rustig allerlei planten en kleuren door elkaar weven, zolang je maar balans houdt."

Victoriaanse traditie

Achter de hoge heg liggen een serieuze moestuin en een boomgaard verscholen. "Ons idee was om te tuinieren volgens Victoriaanse traditie", vertelt Luc. "Dat houdt in dat je een tuin hebt om in te leven, waar je gebruik maakt van al het eetbare en waarin je je eigen planten vermeerderd. Dat doen we allemaal zelf. De eenjarigen zaaien we zelf, we nemen stekken van vaste planten en de mooiste dahlia's vermeerderen we elk jaar door de wortelkluiten te delen. Van de opbrengst uit de moestuin kunnen we goed eten. Daarnaast plukken we ons eigen fruit en zijn er altijd genoeg bloemen om van te plukken en op tafel te zetten. Maar als we echt volgens de Victoriaanse traditie zouden leven, zouden er ook nog enorme kassen moeten komen. Dat gedeelte hebben we maar overgeslagen." In het achterveld laten Petra en Luc wilde stukken begroeien om allerlei nuttige insecten naar hun tuin te lokken. De sluipwespen en andere nuttige beestjes die hierop afkomen, helpen mee om ziektes en plagen in de tuin te bestrijden. En met succes, volgens Luc: "Sinds we de weide hebben, hebben we zelden nog last van luizen. De rozen heb ik nooit meer hoeven spuiten. Toevallig heb ik afgelopen zomer wel wat plekjes met luizen weggeknipt, maar we hebben dan ook een erg vervelende zomer gehad."

“Mijn ultieme therapie is het knippen van de heggen, het werkt heel heilzaam voor mij”

Luc en Petra ter Beek

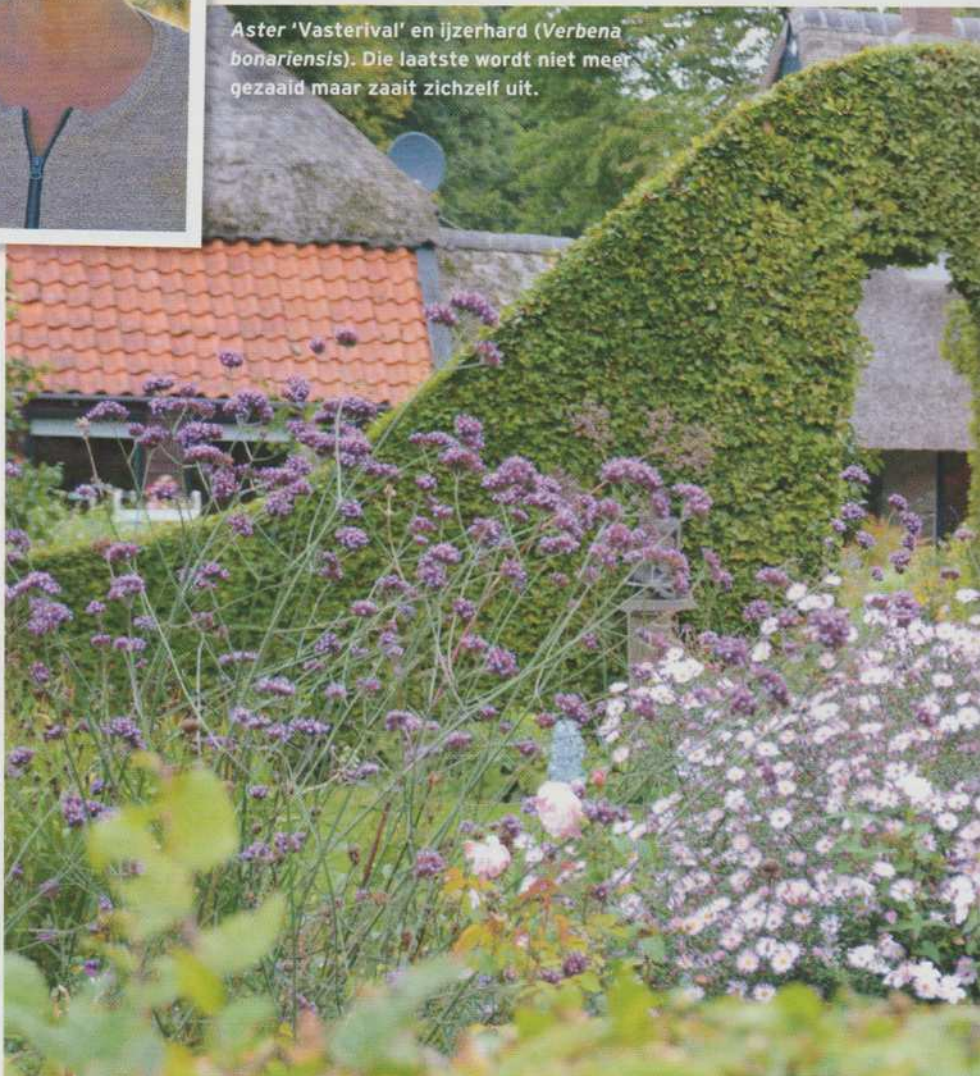
Tuinieren = mindfulness

Dat Luc en Petra naar traditie geen kassen hebben staan, is toch wel opmerkelijk als we Luc zijn achtergrond kennen. In zijn jongere jaren deed hij namelijk de tuinbouwschool, maar daar heeft hij nooit zijn werk van gemaakt. “Er was in die tijd weinig werk in de branche, vandaar dat ik na mijn opleiding als postbode ging werken”, vertelt Luc. “In mijn vrije tijd richtte ik me vooral op het pottenbakken. Om meer mensen te trekken en het keramiek aan de man te brengen, begonnen we de tuin rond de pottenbakkerij aantrekkelijker te maken.” Het was Petra die de eerste stap zette door de grond te ontginnen. “Petra had in die tijd een zware baan en kwam tot de ontdekking dat tuinieren als mindfulness werkt. Als ik thuiskwam van mijn werk ging ik

Tips bij het opkweken

- Begin al met voorzaaien in februari. Die tijd hebben de planten nodig om tot volwassen planten uit te groeien en bovendien geniet je zo langer van de bloei. Eenjarige planten geven in één jaar alles wat ze in huis hebben, wat wil zeggen dat ze – eenmaal in bloei – niet meer ophouden.
- Voorzaaien kan prima in een verwarmde kamer binnenshuis.
- De jonge zaailingen moeten verspeend worden zodra er vier blaadjes te zien zijn. Verspeen de zaailingen naar kleine potjes. Als je kiest voor verteerbare turfpotjes, kun je ze straks met potje en al in de grond zetten.
- Heb je een kas? Dan is het ideaal om de zaailingen vanuit huis geleidelijk aan naar de kas te verplaatsten, als tussenstation. Pas vanaf half mei, als de kans op nachtvorst is geweken, kunnen eenjarigen buiten blijven.
- Heb je een grote tuin? Wacht dan met het in de border planten van de eenjarigen tot ze een representatieve grootte bereikt hebben, anders worden ze al snel overwoekerd door de andere planten.

Aster 'Vasterival' en ijzerhard (*Verbena bonariensis*). Die laatste wordt niet meer gezaaid maar zaait zichzelf uit.

Salie (*Salvia uliginosa*) met de eenjarige *Leonotis* en *Dahlia* 'Bishop of Llandaff'. Daarvoor staan meisjesogen (*Coreopsis* 'Full Moon'), een voor de *Coreopsis* heel sterk soort, en zonnekruid (*Helenium*).

koken zodat Petra nog even in de tuin kon werken." Petra: "In de tuin kan ik mijn hoofd leegmaken en lukte het me om problemen of dingen te verwerken. Mijn ultieme therapie is het knippen van de heggen, het werkt heel heilzaam voor mij." De naam Roos van Hijken dankt de tuin nog steeds aan de pottenbakkerij, die in eerste instantie de naam Roos Keramiek droeg. Simpelweg omdat Luc en Petra de roos een fascinerende bloem vonden – en vinden, want hij is nog in veelvoud in de borders terug te zien. Toen de tuin groeide en meer naamsbekendheid kreeg, dekte Roos Keramiek de lading niet meer en werd hij omgedoopt tot Roos van Hijken; de tuin ligt midden in het Drentse land, vlakbij natuurgebied het Hijkerveld.

Medicijn

Na gezondheidsproblemen van Petra en een infarct waarmee Luc in 2007 te maken kreeg, verminderde het enthousiasme van de twee niet. Sterker nog, de tuin kreeg een nog prominentere plek in hun leven. Tijdens hun herstel werkte de tuin voor beiden als medicijn. Luc: "Ik zie

tuinieren echt als een levensreddende therapie. Het heeft me geholpen om de draad weer op te pakken." Vanaf juni is de tuin elk jaar weer opengesteld voor tuinbezoekers. Niet omdat er eerder niets te zien is, want er zijn genoeg bloembollen die op dat moment de show stelen. De tuin is simpelweg te groot is om alles op tijd op orde te krijgen, maar zodra de deuren eenmaal openen in juni kan het grote genieten beginnen, volgens Petra. "Niet alleen van de tuin, maar ook van het feit dat andere mensen meegenieten. Ik kan er geen genoeg van krijgen." Luc: "Mensen vragen soms: 'Zitten jullie ook weleens in de tuin?' Dan vraag ik altijd terug: 'Wat is precies het voordeel van zitten in je tuin?' Er staat hier een recordhoeveelheid aan bankjes, maar die zijn vooral bedoeld voor de tuinliefhebber om de tuin eens goed in zich op te nemen. Buiten bezig zijn, is goed voor ieders welbevinden. Zo lang mogelijk hiermee doorgaan is dan ook het streven. Er zijn nog allerlei plannen, zoals het verbeteren van de belijning, de aanleg van nieuwe bedden en we willen graag meer water in de tuin. Een tuin is nooit af. En gelukkig maar!" ✿